

Prognoza oddziaływania na środowisko
Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Pozezdrze
na lata 2017-2021

Opracowanie:

Verde View Sp. z o.o.

Al. Solidarności 115/2

00-140 Warszawa

biuro@verdeview.eu

Literatura:

1. <http://www.wios.nettom.eu/>
2. <http://olsztyn.rdos.gov.pl/>
3. Założenia Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej, przyjęte przez Radę Ministrów w dniu 16 sierpnia 2011 r.)
4. Polityka energetyczna Polski do 2030r., załącznik do uchwały nr 202/2009 Rady Ministrów Z dnia 10 listopada 2009 r.
5. Polityka Klimatyczna Polski. Strategie redukcji emisji gazów cieplarnianych w Polsce do roku 2020, Dokument przyjęty przez Radę Ministrów dnia 04.11.2003 roku
6. Projekt Polityki energetycznej Polski do 2050 r.
7. www.nfosigw.gov.pl

8. www.wfosigw.olsztyn.pl
9. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
10. Krajowy Plan Działania w zakresie OZE
11. Założenia Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej, przyjęte przez Radę Ministrów w dniu 16 sierpnia 2011 r.
12. www.stat.gov.pl
13. „Strategia Rozwoju Kraju 2020”
14. www.kobize.pl
15. „Polityka Klimatyczna Polski. Strategie redukcji emisji gazów cieplarnianych w Polsce do 2020 roku”, dokument przyjęty przez Ministerstwo Środowiska dnia 4 listopada 2003 roku.

Spis treści

1. Wstęp.....	5
2. Przedmiot prognozy.....	6
2.1.Cele projektowanego dokumentu.....	6
2.2.Zawartość projektowanego dokumentu.....	7
2.3.Powiązania z dokumentami strategicznymi na poziomie gminy, województwa, kraju i UE.....	8
3. Metodyka.....	24
4. Zastany stan środowiska w Gminie.....	25
4.1.Charakterystyka Gminy.....	25
4.2.Analiza stanu środowiska na terenie Gminy.....	28
4.3.Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o Ochronie przyrody.....	37
5. Potencjalne skutki rezygnacji z realizacji proponowanych działań.....	38
6. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.....	39
7. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w PGN.....	49
8. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	50
9. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	50

1. Wstęp

Przedmiotem niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko są cele strategiczne i kierunki działań opisane w dokumencie pt. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Pozezdrze” (PGN).

Prognoza sporządzona została zgodnie z wymaganiami określonymi w Ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 672 ze zm.), zwanej dalej ustawą OOS i zawiera:

- ✚ Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach innymi dokumentami,
- ✚ Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- ✚ Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
- ✚ Informacje o możliwym trans granicznym oddziaływaniu na środowisko,
- ✚ Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

Ponadto, określa i ocenia:

- ✚ Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- ✚ Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- ✚ Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

✚ Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

✚ Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko,

Prognoza przedstawia:

✚ Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,

✚ Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru.

2. Przedmiot prognozy

2.1 Cele projektowanego dokumentu

Plan gospodarki niskoemisyjnej jest dokumentem strategicznym, obejmującym swoim zakresem obszar terytorialny Gminy Pozezdrze. Plan gospodarki niskoemisyjnej jest planem działań mającym na celu poprawę standardów jakości powietrza w perspektywie do 2021 r.

Celem strategicznym Planu gospodarki niskoemisyjnej na rok 2021 jest poprawa jakości powietrza Gminy Pozezdrze poprzez ograniczenie emisji dwutlenku węgla o 10%.

Głównymi celami prowadzenia gospodarki niskoemisyjnej określonymi w dokumencie są:

✚ poprawa jakości powietrza poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych związanej ze spalaniem paliw na terenie Gminy Pozezdrze,

- ✚ zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych na terenie Gminy Pozezdrze ,
- ✚ redukcja poziomu zużytej energii finalnej na terenie Gminy Pozezdrze,
- ✚ poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami na terenie Gminy Pozezdrze,
- ✚ promocja nowych wzorców konsumpcji.

Cele szczegółowe:

- ✚ zmniejszenie zużycia energii elektrycznej w budynkach,
- ✚ zmniejszenie zużycia energii elektrycznej związanej z oświetleniem ulic,
- ✚ dążenie do niskiego poziomu zużycia paliw przez środki transportu,
- ✚ poprawa jakości dróg, wpływająca na zużycie paliw,
- ✚ zwiększenie wykorzystania OZE w produkcji energii,
- ✚ pomoc w termomodernizacji budynków należących do społeczeństwa.

2.2 Zawartość projektowanego dokumentu

Zakres tematyczny PGN odnosi się do działań zarówno inwestycyjnych jak i nieinwestycyjnych. Powyższe ujęte są w harmonogramie działań na rzecz ograniczenia emisyjności na terenie Gminy. W dokumencie opisano również możliwości finansowania zaplanowanych inwestycji ze źródeł krajowych i unijnych w postaci dofinansowań, dotacji oraz pożyczek.

Ze względu na dostępność danych, przyjęto rok 2015 jako bazowy w przeprowadzeniu inwentaryzacji emisji dwutlenku węgla (CO₂).

Inwentaryzację CO₂ przeprowadzono w następujących obszarach:

- ✚ budynki i urządzenia komunalne i niekomunalne, budynki mieszkalne,
- ✚ oświetlenie uliczne,
- ✚ instalacje do produkcji energii elektrycznej i ciepła,
- ✚ transport: tabor gminny

2.3. Powiązanie z dokumentami strategicznymi na poziomie gminy, województwa, kraju i UE

Dokumenty na poziomie gminnym

Zintegrowany Program Rozwoju Powiatu Węgorzewskiego

Dokument ten powstał w celu wskazania silnych i słabych stron Powiatu Węgorzewskiego, jego potrzeb oraz możliwości ich zaspokojenia, jak również określenia kierunków i działań dalszego rozwoju.

Wśród celów strategicznych dokumentu, wymieniono m.in. poprawę ochrony środowiska, a w niej:

„4.1. Stworzenie systemu segregacji i zagospodarowania odpadów

4.2. Monitoring Środowiska

4.3. Wzrost świadomości ekologicznej poprzez edukację i promocję.

4.4. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

4.5. Ochrona czystości wód i powietrza.”¹

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Węgorzewskiego na lata 2009-2012, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016

Program Ochrony Środowiska jest narzędziem realizacji polityki ekologicznej państwa. Dokument ten określa zadania służące poprawie stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego jego mieszkańców. POŚ Powiatu Węgorzewskiego ma służyć osiągnięciu następujących celów:

- Wysoka różnorodność biologiczna, jej ochrona i zrównoważone wykorzystanie.
- Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych
- Czyste powietrze

¹ Zintegrowany Program Rozwoju Powiatu Węgorzewskiego

- + Zapewnienie redukcji emisji gazów cieplarnianych
- + Wysoka świadomość ekologiczna,
- + Skuteczna edukacja ekologiczna

Wielkie Jeziora Mazurskie 2020 – Strategia

Strategia powstała w wyniku współpracy samorządów lokalnych skupionych wokół idei rozwoju i promocji Krainy Wielkich Jezior Mazurskich. Strategia ma ułatwić samorządom lokalnym WJM przygotowanie i realizację wspólnych przedsięwzięć w oparciu o zasoby własne, jak i pojawiające się różnorodne możliwości wsparcia zewnętrznego do 2021 roku. Celem głównym dokumentu jest:

„Wzrost konkurencyjności obszaru Wielkich Jezior Mazurskich w zakresie atrakcyjności turystycznej, warunków dla prowadzenia biznesu oraz wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i warunków życia.”

Jednym z celów strategicznych Strategii jest:

Wysokiej jakości środowisko przyrodnicze

Cel ten zakłada:

- + „rozwinęta, nowoczesna i efektywna infrastruktura ochrony środowiska przyrodniczego – w szczególności potrzebne będą działania inwestycyjne, ale również i organizacyjne;
- + wysoki poziom świadomości ekologicznej mieszkańców i przyjezdnych –
- + różnorodnymi zasobami przyrody – wysokiej jakości środowisko przyrodnicze, to środowisko bioróżnorodne, a także środowisko, które jest podstawą funkcjonowania człowieka. Dlatego istotne jest, by w ramach realizacji Strategii WJM opracowano projekty ochrony i poprawy jakości wód powierzchniowych, w tym zarybiania jezior, a także odnowy i ochrony ekosystemów;
- + postrzeganie obszaru WJM jako przykładu dobrego równoważenia wymogów ochrony przyrody z potrzebami gospodarczymi człowieka – nowoczesne podejście do środowiska przyrodniczego powinno być wykorzystywane w kampaniach reklamowych obrazujących

możliwość pogodzenia interesów gospodarczych i przyrodniczych. Oznacza to również możliwości wykorzystania faktu włączenia części WJM do sieci NATURA 2000.

Daje to możliwości ochrony i przywrócenia różnorodności biologicznej, działać w zakresie ochrony zasobów środowiskowych, jak i rozwoju usług ekosystemowych.’’²

Przedsięwzięcia kluczowe, będące realizacją Strategii to m.in.:

- ✚ Kontynuacja MASTERPLANU dla Wielkich Jezior Mazurskich - ochrona wód powierzchniowych obszaru poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury wodno – ściekowej.
- ✚ OZEPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich
- ✚ Mazurskie Centra Ekologii i Krajobrazu
- ✚ Mazury – naturalnie przez Naturę

Strategia Zintegrowanego Rozwoju Powiatów Wielkich Jezior Mazurskich

Strategia zintegrowanego rozwoju Powiatów Wielkich Jezior Mazurskich ma służyć poprawie spójności terytorialnej subregionu, kreowaniu polityki zrównoważonego rozwoju obszaru, wzmocnieniu i wyartykułowaniu jego walorów społeczno-gospodarczych, stymulowaniu partycypacji społecznej w życiu publicznym, a także poprawie efektywności wykorzystania środków publicznych w zarządzaniu rozwojem społeczno-gospodarczym.

PGN Gminy Pozezdrze wpisuje się w Cel strategiczny 5. Promowanie idei zrównoważonego rozwoju subregionu, w tym:

Cel operacyjny 5.3. Poprawa jakości środowiska i wykorzystanie OZE na obszarze WJM

Cele szczegółowe:

5.3.1. Działania na rzecz racjonalnego wykorzystania energii

5.3.2. Propagowanie idei ochrony środowiska

²Strategia WJM 2020

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Pozezdrze

Plan zakłada szereg projektów mających wpływ na rozwój społeczno- gospodarczy Gminy.

Aspekty związane z PGN to m.in. działanie:

- ✚ Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej
- ✚ Budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- ✚ Budowa międzygminnego zakładu utylizacji odpadów
- ✚ Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczanie emisji zanieczyszczeń, w szczególności „niskiej emisji”
- ✚ Przekształcenie istniejących systemów ogrzewania obiektów użyteczności publicznej w systemy bardziej przyjazne środowisku.

Program Ochrony Środowiska Gminy Pozezdrze

Głównym celem Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Pozezdrze jest dążenie do zrównoważonego i trwałego rozwoju gminy, gdzie ochrona środowiska i jego walory stanowią nierozłączną część procesów rozwojowych.

PGN jest zgodny z Programem w zakresie następujących zagadnień merytorycznych:

- ✚ ochrony środowiska przyrodniczego,
- ✚ gospodarki wodnej,
- ✚ ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami,
- ✚ gospodarki odpadowej,
- ✚ gospodarki wodno-ściekowej,
- ✚ sprawy bezpieczeństwa ekologicznego,
- ✚ kształtowania świadomości ekologicznej,
- ✚ propagowania proekologicznych form działalności gospodarczej.

Dokumenty na poziomie regionalnym

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Województwa Warmińsko - Mazurskiego do roku 2025

Strategia zaktualizowana i przyjęta przez Sejmik Województwa w dniu 25 czerwca 2013 r. to jeden z najważniejszych dokumentów przygotowanych przez samorząd województwa, który poprzez swoje organy podejmuje działania na rzecz zaspokajania potrzeb mieszkańców regionu, stałego podnoszenia jakości życia i utrzymania regionu na ścieżce trwałego i zrównoważonego rozwoju.

Jednym z celów operacyjnych dokumentu jest Poprawa jakości i ochrony powietrza, która zakłada:

- + ograniczenie emisji zanieczyszczeń przemysłowych,
- + ograniczenie uciążliwości emisji do powietrza ze źródeł rozproszonych,
- + preferowanie ogrzewania przyjaznego środowisku,
- + wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, w tym energii geotermalnej,
- + preferowanie transportu przyjaznego środowisku,
- + preferowanie technologii redukujących hałas, a także budowa obwodnic wokół terenów zurbanizowanych i ekranów dźwiękowych w strefach zabudowy.

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko – Mazurskiego na lata 2011 - 2016

Wojewódzki plan gospodarki odpadami opracowany został dla osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej państwa, wdrażania hierarchii postępowania z odpadami oraz zasady bliskości, a także stworzenia w województwie zintegrowanej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska.

Obejmuje on wszystkie rodzaje odpadów wytwarzanych na terenie Warmii i Mazur oraz przywożonych na ten obszar, w szczególności odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji, odpadów opakowaniowych, odpadów budowlanych, zużytych opon oraz odpadów niebezpiecznych, w tym: odpadów zawierających azbest i PCB, zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego, pojazdów wycofanych z eksploatacji, odpadów medycznych i weterynaryjnych, olejów odpadowych, zużytych baterii i akumulatorów.

Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko – Mazurskiego na lata 2011 – 2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015 – 2018

Program Ochrony Środowiska jest narzędziem realizacji polityki ekologicznej Państwa w województwie warmińsko-mazurskim, określającym zadania służące poprawie stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego jego mieszkańców.

Zapewnia ciągłość działań związanych z tworzeniem warunków zrównoważonego rozwoju województwa, jest kontynuacją i rozszerzeniem zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014.

Obowiązek opracowania wojewódzkiego programu ochrony środowiska wynika z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo Ochrony Środowiska* (Dz.U. z 2016 r. poz. 672 z późn. zm.).

Kierunki działań określone w POŚ WM to m.in.:

- + promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii w celu zapewnienia wzrostu udziału OZE w bilansie energii pierwotnej,
- + aktualizacja i realizacja wojewódzkiego programu ekoenergetycznego,
- + zwiększanie efektywności energetycznej gospodarki i ograniczanie
- + zapotrzebowania na energię,
- + prowadzenie gospodarki leśnej w sposób zapewniający przyrost zasobności drzewostanów (kumulację dwutlenku węgla);
- + Redukcja emisji SO₂, NO i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii poprzez:
 - o likwidację lokalnych kotłowni o dużej emisji i rozbudowę sieci ciepłowniczej,
 - o zamianę kotłowni węglowych na obiekty niskoemisyjne,
 - o instalowanie wysokosprawnych urządzeń ciepłowniczych i budowę nowoczesnych sieci ciepłowniczych,
 - o instalowanie i modernizacja urządzeń ochrony powietrza,
 - o prowadzenie kontroli prawidłowości eksploatacji urządzeń energetycznych,
 - o rozbudowę sieci gazowej (przesyłowej i rozdzielczej) województwa,
 - o zmniejszanie zapotrzebowania na energię: stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków, wprowadzanie nowoczesnych systemów grzewczych w domach jednorodzinnych,

- zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i ciepłych)

Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014 – 2020

Stanowi odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby regionalne, uwzględniając przy tym pożądane kierunki interwencji, określone w unijnych, krajowych i regionalnych dokumentach strategicznych.

RPO Im 2014 – 2020 jest programem ukierunkowanym na rozwój gospodarki.

W ramach Osi Priorytetowej 4 Efektywność energetyczna określono priorytety inwestycyjne:

- ✚ Priorytet inwestycyjny 4a „Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych”, którego celem szczegółowym jest zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnym bilansie energetycznym regionu;
- ✚ Priorytet inwestycyjny 4b „Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach”, którego celem szczegółowym jest zwiększenie efektywności w przedsiębiorstwach poprzez ograniczenie strat i zużycia energii;
- ✚ Priorytet inwestycyjny 4c „Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym” z celem szczegółowym, jakim jest wzrost efektywności energetycznej budynków mieszkalnych oraz użyteczności publicznej;
- ✚ Priorytet inwestycyjny 4e „Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej, multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu”, z celem szczegółowym poprawy zrównoważonej mobilności mieszkańców w miastach województwa i ich obszarach funkcjonalnych;
- ✚ Priorytet inwestycyjny 4g „Promowanie wykorzystania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe”, którego

celem jest zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz gazów cieplarnianych do atmosfery poprzez wytwarzanie energii w wysokosprawnej kogeneracji.

Dokumenty na poziomie krajowym

Na szczeblu prawa międzynarodowego, Polska w ramach Unii Europejskiej podjęła zobowiązania, zgodnie z tzw. pakietem klimatycznym oraz Strategią Europa 2020 do:

- ✚ zwiększenie do 20 % udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii,
- ✚ zmniejszenia zużycia energii o 20%,
- ✚ zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 20 % w porównaniu z poziomem z roku 1990.

4 sierpnia 2015 r. w Ministerstwie Gospodarki został przyjęty projekt Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej (NPRGN). Istotą Programu jest pobudzenie zmian skutkujących transformacją polskiej gospodarki w kierunku niskoemisyjnym przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju. Do Programu włączone zostały tylko te rozwiązania, które prowadząc do obniżenia emisyjności, będą jednocześnie wspierać rozwój gospodarczy i wzrost jakości życia społeczeństwa.

Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku oraz Polityka Energetyczna Polski do 2050 roku

Głównym celem polityki energetycznej jest stworzenie warunków dla stałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki narodowej, zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego państwa oraz zaspokojenie potrzeb energetycznych przedsiębiorstw i gospodarstw domowych.

Wyznaczono trzy cele operacyjne, mające służyć realizacji celu głównego:

- ✚ zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju;
- ✚ zwiększenie konkurencyjności i efektywności energetycznej gospodarki narodowej w ramach rynku wewnętrznego energii UE;
- ✚ ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko PGN Gminy Pozezdrze 2017-2021

Podstawowymi kierunkami polskiej polityki energetycznej są:

- ✚ Poprawa efektywności energetycznej,

Główne cele polityki energetycznej w tym obszarze to:

- dążenie do uzyskania zero energetycznego wzrostu gospodarczego tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną
- konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15.

Szczegółowymi celami w tym obszarze są:

- Zwiększenie sprawności wytwarzania energii elektrycznej, poprzez budowę wysokosprawnych jednostek wytwórczych
- Dwukrotny wzrost do roku 2020 produkcji energii elektrycznej wytwarzanej w technologii wysokosprawnej kogeneracji, w porównaniu do produkcji w 2006 r.,
- Zmniejszenie wskaźnika strat sieciowych w przesyłach i dystrybucji, poprzez m.in. modernizację obecnych i budowę nowych sieci, wymianę transformatorów o niskiej sprawności oraz rozwój generacji rozproszonej,
- Wzrost efektywności końcowego wykorzystania energii,
- Zwiększenie stosunku rocznego zapotrzebowania na energię:
 - o Elektryczną do maksymalnego zapotrzebowania na moc w szczycie obciążenia, co pozwala zmniejszyć całkowite koszty zaspokojenia popytu na energię elektryczną
- Wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii,
- Dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej,
- Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw,
- Rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii,
- Ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko.

Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”

Jest jedną z 9 zintegrowanych strategii rozwoju, powstałych w oparciu o ustawę z 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Dokument uszczegóławia zapisy Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2020 w dziedzinie energetyki i środowiska oraz stanowi wytyczne dla Polityki energetycznej Polski.

Celem głównym Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko” jest zapewnienie wysokiej jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń z uwzględnieniem ochrony środowiska oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną gospodarkę.

Celami szczegółowymi Bieś są:

1. zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska,
2. zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię oraz
3. poprawa stanu środowiska.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju, Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności

Dokument ten określa główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno – gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, obejmującym okres co najmniej 15 lat.

Jednym z kierunków interwencji Strategii jest „Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko”.

Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego rozumiane jako zapewnienie optymalnej ilości energii po możliwie niskich cenach oraz dywersyfikację źródeł i tras przesyłu nośników energii. Wg założeń, Polska w 2030 roku będzie, krajem w którym gospodaruje się oszczędnie i efektywnie, gdzie energia i zasoby naturalne są racjonalnie wykorzystywane. Krajem, w którym coraz istotniejszym elementem systemu energetycznego jest energetyka rozproszona i mikrogeneracja włączone w powszechnie funkcjonujący system inteligentnych sieci.

Polska będzie także krajem, w którym skutecznie ogranicza się emisję gazów cieplarnianych, zanieczyszczenia wody i powietrza, eliminuje nielegalne wysypiska i minimalizuje ilość odpadów trafiających na składowiska oraz równocześnie dba o zachowanie różnorodności biologicznej i unikalnego krajobrazu. Żeby zwiększyć poziom ochrony środowiska, poprawić warunki środowiskowe oraz ograniczyć ryzyka związane ze zmianami klimatu, niezbędne będzie wdrożenie zintegrowanego zarządzania środowiskiem (promocja recyklingu odpadów, efektywności energetycznej, efektywnego korzystania z zasobów naturalnych, planowania przestrzennego z uwzględnieniem gospodarowania obszarami cennymi przyrodniczo i ochrony zasobów wodnych) oraz programu adaptacji do zmian klimatu, minimalizowania ryzyka i zagrożeń związanych ze skutkami powodzi i poważnymi awariami technologicznymi, a także zwiększenie nakładów na badania i rozwój technologii czystego węgla oraz poprawiających stan środowiska w całym okresie realizacji strategii”.³

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR)

Dokument ten wyznacza cele polityki regionalnej wobec poszczególnych terytoriów w kraju, w tym w szczególności obszarów miejskich i wiejskich, oraz definiuje ich relacje w odniesieniu do innych polityk publicznych o wyraźnym terytorialnym ukierunkowaniu.

Dokument ten określa także sposób działania podmiotów publicznych, a w szczególności rządu i samorządów województw dla osiągnięcia strategicznych celów rozwoju kraju.

KSRR wśród strategicznych wyzwań, na które polityka regionalna musi odpowiedzieć, wskazuje m.in. odpowiedź na zmiany klimatyczne i zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz bezpieczeństwa ekologiczne, wysoki poziom i skuteczność ochrony środowiska oraz zasobów przyrodniczych.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)

Jest to najważniejszy dokument strategiczny dotyczący zagospodarowania przestrzennego kraju, w którym:

³Źródło: SRK Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności

- + przedstawiono wizję zagospodarowania przestrzennego kraju do 2030 roku,
- + określono cele i kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania kraju,
- + wskazano zasady, według których działalność człowieka powinna być realizowana w przestrzeni.

KPZK wskazuje najpilniejsze problemy zagospodarowania polskiej przestrzeni i konkretne działania naprawcze w sześciu obszarach tematycznych dla:

- + poprawy konkurencyjności największych miast i powiązań między nimi,
- + tworzenia warunków równomiernego rozwoju poza dużymi miastami,
- + rozwoju infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej (np. sieci szerokopasmowe),
- + poszanowania środowiska naturalnego i walorów krajobrazowych, a także kulturowych,
- + wzmacniania odporności Polski na zagrożenia związane z bezpieczeństwem energetycznym (np. poprzez budowanie połączeń energetycznych z sąsiednimi państwami) czy ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi (np. powodziami),
- + systematycznej budowy i utrzymania skutecznego systemu planowania przestrzennego (np. eliminowania chaotycznego sposobu zabudowy przedmieść).

Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016

Dokument ten jest aktualizacją polityki ekologicznej na lata 2007- 2010. Jej priorytetowym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego.

Wśród średniookresowych celów wyróżnić można m.in.

- + doprowadzenie do sytuacji, w której projekty dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki będą, zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny będą uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów,
- + zastosowanie systemu „zielonych zamówień” w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego organizowanych przez wszystkie instytucje korzystają ze środków publicznych,

- ✚ wsparcie zastosowania pojazdów o niskiej emisji i wysokiej efektywności energetycznej z napędami alternatywnymi oraz wypracowanie rozwiązań hamujących napływ do krajowego parku zagranicznych pojazdów o niekorzystnych parametrach ekologicznych i energetycznych,
- ✚ podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”,
- ✚ dalsza redukcja emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii.

Dokumenty na poziomie unijnym

Unia Europejska określa gospodarkę niskoemisyjną poprzez cel, do którego ma dążyć Wspólnota, zgodnie z ustalonym na szczeblu międzynarodowym zadaniem utrzymania ocieplenia atmosferycznego na poziomie poniżej 2°C. Aby to osiągnąć, emisja gazów cieplarnianych z obszaru UE musi ulec zmniejszeniu o 80-95% do 2050 roku, co oznacza konieczność redukcji emisji GHG o 40% do 2030 roku.

Strategia Europa 2020

Jest to strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Jest to długookresowy program na lata 2010-2020, który zastąpił realizowany w latach 2000-2010 inny projekt, Strategię Lizbońską.

Strategia Europa 2020 została zatwierdzona przez Radę Europejską 17 czerwca 2010 r.

Strategia „Europa 2020” ma być europejską odpowiedzią na odczuwalne obecnie silniej niż jeszcze przed dekadą globalne wyzwania, w tym rosnącą konkurencję ze strony Stanów Zjednoczonych i wschodzących potęg gospodarczych – Indii i Chin, zmiany klimatu oraz wyczerpujące się zasoby naturalne czy obserwowany proces starzenia się społeczeństw, stanowiący poważne zagrożenie dla europejskiego modelu socjalnego.

Strategia opiera się na trzech współzależnych i wzajemnie uzupełniających się priorytetach:

1. Inteligentny wzrost, czyli rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach.
2. Zrównoważony wzrost, czyli transformacja w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, efektywniej korzystającej z zasobów i konkurencyjnej.

3. Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, czyli wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Oprócz celów dla całej Unii Europejskiej każdy kraj członkowski we współpracy z Komisją Europejską zobowiązany został do określenia krajowych celów rozwoju w powyższych pięciu obszarach, tak aby po zsumowaniu wszystkich działań można było osiągnąć wyznaczone cele unijne.

W ramach inicjatyw przewodnich wyróżnia się „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”, która zakłada działania na rzecz uniezależnienia wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów oraz transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej w większym stopniu wykorzystującej potencjał, jaki dają odnawialne źródła energii. W Strategii zwrócono także uwagę na potrzebę podniesienia standardów efektywności energetycznej budynków. W ramach projektu powinna zostać opracowana wizja zmian strukturalnych i technologicznych do 2050 r., tak aby uczynić z Europy gospodarkę przyjazną środowisku, a zarazem odporną na zmiany klimatu.

Dyrektywa CAFE

Podstawowym celem Dyrektywy CAFE jest:

- 1) zdefiniowanie i określenie celów dotyczących jakości powietrza, wyznaczonych w taki sposób, aby unikać, zapobiegać lub ograniczać szkodliwe oddziaływanie na zdrowie ludzi i środowisko jako całość,
- 2) ocena jakości powietrza w państwach członkowskich na podstawie wspólnych metod i kryteriów,
- 3) uzyskiwanie informacji na temat jakości powietrza, pomocnych w walce z zanieczyszczeniami powietrza i uciążliwościami oraz w monitorowaniu długoterminowych trendów i poprawy stanu powietrza wynikających z realizacji środków krajowych i wspólnotowych,

- 4) zapewnienie, aby informacja na temat jakości powietrza była udostępniana społeczeństwu,
- 5) utrzymanie jakości powietrza, tam gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawa w pozostałych przypadkach,
- 6) promowanie ścisłej współpracy między państwami członkowskimi w zakresie ograniczania zanieczyszczenia powietrza.

W ramach Dyrektywy wprowadzono normowanie stężeń pyłu zawieszonego PM_{2,5}: poziom docelowy/ dopuszczalny pyłu PM 2,5 (docelowy 25 µg/m³-2010 r./dopuszczalny 25 µg/m³ – 2015 r., 20 µg/m³ – 2020 r.)

Pozostałe dyrektywy UE

Dążąc do poprawy efektywności energetycznej Unia Europejska wydaje dyrektywy i inne akty prawne zobowiązujące kraje członkowskie do realizacji działań w tej dziedzinie.

Dyrektywa	Cele i główne działania	Implementacja do prawa polskiego
Dyrektywa 2004/8/WE w sprawie wspierania wysokosprawnej kogeneracji	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie udziału i efektywności skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepła • promocja i bodźce ekonomiczne 	Wprowadzenie przepisów do Prawa Energetycznego (w tym „czerwone i żółte certyfikaty)
Dyrektywa 2002/91/WE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków	<ul style="list-style-type: none"> • ustalenie minimalnych wymagań energetycznych dla budynków • certyfikacja energetyczna 	Wprowadzenie przepisów do Prawa Budowlanego

	<p>budynków</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontrola kotłów, systemów klimatyzacji i instalacji grzewczych 	
<p>Dyrektywa 2006/32/WE w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie zużycia energii do 2016 o 9% • stworzenie i aktualizacja Krajowego planu działań dla poprawy efektywności energetycznej 	<p>Ustawa o efektywności energetycznej (w tym „białe certyfikaty”)</p>
<p>Dyrektywa 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • krajowe plany działań • obliczanie udziału OZE • systemy wsparcia 	<p>Wprowadzenie przepisów do Prawa Energetycznego</p> <p><i>Ustawa o OZE</i></p>
<p>Dyrektywa 2010/31/UE. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków tzw. RECAST.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • budynki niemal zeroenergetyczne po 2020 • kontrola i ewidencja świadectw energetycznych <p>Budynków</p>	<p>Zmiana w przepisach techniczno-budowlanych</p>
<p>Dyrektywa 2012/27/UE w sprawie efektywności</p>	<ul style="list-style-type: none"> • cele oszczędności energii do 2020 r. 	

energetycznej
(zamiast 2006/32/WE)

- wzorcowa rola obiektów użyteczności publicznej
- rola audytów energetycznych w przedsiębiorstwach
- systemy wsparcia poprawy efektywności energetycznej

3. Metodyka

Prognoza PGN dla Gminy Pozezdrze została przygotowana zgodnie z wytycznymi określonymi w ustawie OOS. Analizę i ocenę przewidywanych oddziaływań wykonano w oparciu o:

- ✚ Metodę realizacji celów opartą na analizie zgodności treści ocenianego dokumentu z kryteriami zawartymi w obowiązujących międzynarodowych i krajowych dokumentach oraz przepisach,
- ✚ Identyfikację i ocenę skutków oddziaływania zaproponowanych kierunków działań,
- ✚ Określenie negatywnych skutków oddziaływania oraz sposobu ich eliminacji bądź możliwości ich uniknięcia,
- ✚ Ocenę przewidywanych źródeł konfliktów.

Oceniając potencjalne możliwe oddziaływania poszczególnych kierunków zadań ujętych w PGN posłużono się metodą macierzy interakcji do określania analizy wpływu działań zarówno inwestycyjnych, jaki i nieinwestycyjnych na poszczególne komponenty środowiska.

Przeanalizowano skutki środowiskowe dla następujących elementów:

- ✚ Powietrza

Prognoza oddziaływania na środowisko PGN Gminy Pozezdrze 2017-2021

- ✚ Klimatu
- ✚ Wody
- ✚ Powierzchni ziemi
- ✚ Zwierząt i roślin
- ✚ Zasobów naturalnych
- ✚ Ludzi
- ✚ Dóbr materialnych
- ✚ Zabytków
- ✚ Krajobrazu
- ✚ Różnorodności biologicznej
- ✚ Obszarów Natura 2000

Następnie rozstrzygnięto, czy realizacja poszczególnych zadań będzie oddziaływała: bezpośrednio, pośrednio, wtórnie, krótkoterminowo, długoterminowo, na stałe czy chwilowo, pomiędzy działaniem, a danym elementem środowiska. Określono czy oddziaływanie to może być niekorzystne (-), korzystne (+) czy nie będzie powodowa żadnego oddziaływania (0). Czasami oddziaływanie w zależności od aspektu jaki się rozważa może mieć równocześnie niekorzystny lub korzystny lub obojętny (-/+ ,0) wpływ na dany element środowiska. Z uwagi na brak szczegółów, co do sposobu realizacji poszczególnych zadań przyjętych w PGN w Prognozie zidentyfikowano tylko kierunki tych oddziaływań. Należy zaznaczyć, że w Prognozie nie podjęto się oceny działań, które zgodnie z przepisami prawa wymagają przeprowadzenia osobnej procedury oddziaływania na środowisko (zaznaczone *).

4. Zastany stan środowiska w Gminie

4.1. Charakterystyka Gminy

Gmina Pozezdrze leży w północno- wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, na pograniczu Pojezierza Wschodnio- Mazurskiego i Krainy Wielkich Jezior Mazurskich. Pod względem administracyjnym należy do powiatu węgorzewskiego. Graniczy z gminami: Banie Mazurskie, Budry, Giżycko, Kruklanki, Węgorzewo. Zajmuje powierzchnię 17 730 ha.

Gmina wiejska Pozezdrze zajmuje powierzchnię 176,78 km², w tym:

Prognoza oddziaływania na środowisko PGN Gminy Pozezdrze 2017-2021

- użytki rolne: 44,7% (7900 ha)
- lasy: 28,1% (4961,8 ha)
- wody: 17,5% (3100 ha)

Gmina stanowi 25,5% powierzchni powiatu węgorzewskiego.

Teren gminy odznacza się wysokimi walorami przyrodniczymi, co pozostaje w związku z urozmaiconą rzeźbą terenu, zróżnicowaniem siedlisk, bogactwem jezior, bogatą w gatunki fauną i florą oraz zróżnicowaną szatą roślinną.

Najwyższy wskaźnik udziału obszarów prawnie chronionych (rezerwaty i obszary chronionego krajobrazu) obserwuje się w gminie Pozezdrze (77,55%),

Na terenie gminy znajdują się obszary objęte różnymi formami ochrony przyrody. Należą do nich:

Rezerwaty przyrody:

Rezerwat Piłacie Wzgórza (277, 17 ha) - rezerwat leśny utworzony w 1989 roku, w celu ochrony lasów, położonych morenie czołowej. Spotkać tu można liczne wąwozy i doliny, które porasta las świerkowo-sosnowy z domieszką brzozy. Najwyższe miejsce w rezerwacie to 210 m n.p.m. Chronione gatunki to: widłak jałowcowa ty i tajeża jednostronna. W przyszłości planowane jest utworzenie jeszcze 3 rezerwatów: Wilkus, Jezioro Smolak oraz Jezioro Sabinki.

Obszary chronionego krajobrazu:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Krainy Wielkich Jezior Mazurskich (85 527 ha)
- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Boreckiej (22 860,9 ha)
- Obszar Chronionego Krajobrazu Wysoczyzna Krzywińskich (640 ha)

Obszary Natura 2000:

- Specjalny obszar ochrony siedlisk Ostoja Północnomazurska (14 573,01 ha)
- Specjalny obszar ochrony siedlisk Ostoja Borecka (25 340,14 ha)

- Obszar specjalnej ochrony ptaków Puszcza Borecka (18 962,76 ha)

Z pozostałych form ochrony przyrody na terenie gminy wiejskiej Pozezdrze znajduje się 5 pomników przyrody, ochroną objęto głązy narzutowe, m.in.: w Jakunówku, Gębałce i Piłakach Wielkich.

Natura 2000

Puszcza Borecka

(kod obszaru 280006) ogólna powierzchnia 18962,8 ha w tym 63,0 ha na terenie gminy Pozezdrze.

Obszar obejmuje zwarty kompleks leśny Puszczy Boreckiej, w skład którego wchodzi lasy liściaste i mieszane o bardzo zróżnicowanym typie siedliskowym. Duże przestrzenie zajmują drzewostany świerkowe rosnące na siedlisku lasowym. Rzeźba terenu jest mocno zróżnicowana, obniżenia zajęte są przez bagniste typy lasu lub przez otwarte mokradła.

Puszcze odwadniają liczne rzeczki, w większości należące do zlewni rzeki Elk, dopływu Biebrzy i tylko niewielki jej obszar jest odwadniany przez ciekę wpadającą do rzeki Gołdapi, oraz należące do zlewni Wielkich Jezior Mazurskich. Na obszarze puszczy znajduje się wiele drobnych zbiorników wodnych i kilka niewielkich jezior; na jej południowo-wschodnim skraju znajduje się zespół jezior, z których największym jest jezioro Łażno. W puszczy znajduje się wiele śródleśnych łąk, niektóre z nich są silnie zawilgocone. Szereg drzewostanów puszczańskich ma naturalny charakter.

Głównym kierunkiem rozwoju gospodarczego gminy Pozezdrze jest rolnictwo. Użytki rolne zajmują prawie 45% ogólnej powierzchni gminy, w tym: 60% stanowią grunty orne i sady, a 40% łąki i pastwiska. W powierzchni gminy dominują dobre gleby III i IV klasy bonitacyjnej. Występują one w południowej części jej obszaru, gdzie koncentrują się gospodarstwa rolne. W gminie większość gospodarstw, to gospodarstwa małe i średnie (od 1-15 ha), co powoduje duże rozdrobnienie i nie ma dobrego wpływu na rozwój tej dziedziny gospodarki.

Położenie oraz liczne walory przyrodnicze i krajobrazowe (jeziora, lasy, urozmaicone ukształtowanie powierzchni, niski stopień zanieczyszczenia środowiska, obszary chronionego krajobrazu) stwarzają w gminie Pozezdrze warunki do rozwoju turystyki, w tym agroturystyki. Bazę turystyczną stanowią w większości gospodarstwa agroturystyczne znajdujące się w miejscowościach: Harsz, Jakunówko, Kuty, Pieczarki, Pozezdrze, Przerwanki, Radziszewo, Stręgielek, Wyłudy.

4.2. Analiza stanu środowiska na terenie Gminy

Powietrze

Głównymi źródłami zanieczyszczeń do atmosfery na terenie Gminy Pozezdrze podobnie, jak i na terenie całego powiatu węgorzewskiego są rozproszone źródła emisji z sektora komunalno – bytowego, a także zanieczyszczenia komunikacyjne związane z ruchem pojazdów na drogach występujących na terenie Gminy Pozezdrze. W strukturze zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego dominują zanieczyszczenia pyłowe i gazowe pochodzące z procesów energetycznego spalania paliw stałych, głównie węgla kamiennego, koksu i drewna.

Z uwagi na brak w Gminie Pozezdrze scentralizowanej sieci ciepłowniczej, w energię ciepłą mieszkańcy zaopatrują się indywidualnie. Wykorzystują w tym celu przede wszystkim piece węglowe i drzewne oraz z kotłowni lokalnych. Na terenie Gminy Pozezdrze dominującym paliwem w strukturze pokrycia potrzeb ciepłych jest węgiel kamienny, biomasa, głównie w postaci drewna opałowego.

Odbiorcy indywidualni swoje potrzeby grzewcze pokrywają głównie poprzez wykorzystanie energii z paliwa stałego (węgla kamiennego oraz drewna), spalając go we własnych kotłach węglowych lub piecach ceramicznych. Ogrzewania takie są głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza – tak zwanej „niskiej emisji”. Niska emisja, pochodząca głównie z lokalnych kotłowni i gospodarstw indywidualnych stanowi lokalnie poważny problem, w szczególności na terenach wiejskich. Źródła niskiej emisji są bardzo rozproszone. Charakteryzują się także sezonowością – wyraźnie wzrastają w sezonie grzewczym zaś w lecie ich znaczenie jest niewielkie.

Na terenie Gminy w ostatniej dekadzie odnotowano wzrost ruchliwości przestrzennej mieszkańców okolicznych miejscowości oraz wzrost poziomu motoryzacji, przejawiający się w szczególności wzrostem liczby pojazdów osobowych.

Wyniki pomiarów wskazują, że transport indywidualny jest istotnym sektorem w emisji CO₂ na terenie Gminy Pozezdrze - łączna wartość emisji wynosi 1455,539 [MgCO₂/rok]. Całkowite wykorzystanie paliw w przeliczeniu na energie finalną wyniosło 5733,626 [MWh].

Zanieczyszczenia komunikacyjne należą do czynników najbardziej obciążających powietrze atmosferyczne. Szczególnie uciążliwe są zanieczyszczenia gazowe powstające w trakcie spalania paliw przez pojazdy mechaniczne. Drugą grupę emisji komunikacyjnych stanowią pyły, powstające w wyniku tarcia i zużywania się elementów pojazdów. Przy ocenie jakości powietrza atmosferycznego, należy jak najbardziej uwzględnić ilość zanieczyszczeń pochodzących z ruchu samochodowego, odbywającego się na jego obszarze.

Ponadto, do czynników determinujących aktualny poziom emisji należą:

- + Gęstość zaludnienia,
- + Ilość gospodarstw domowych,
- + Ilość podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy,
- + Stopień urbanizacji,
- + Obecność zakładów przemysłowych, centrów usługowych oraz stref przemysłowych,
- + Szlaki tranzytowe przebiegające przez teren gminy,
- + Ilość pojazdów zarejestrowanych na terenie gminy,
- + Obecność linii ciepłowniczych i ilość obiektów korzystających z sieci ciepłowniczej.

Sumaryczna, oszacowana wg dostępnych danych, wielkość emisji CO₂ ekwiwalentnego dla roku 2015 wynosi 4080,72 Mg CO₂, co stanowi ok. 1,23 Mg CO₂ na mieszkańca na rok. Wielkości emisji w roku 2015 w poszczególnych sektorach inwentaryzacji przedstawia poniższa tabela oraz wykres dotyczący procentowego udziału tych sektorów w emisji CO₂.

Lp.	Sektor	bilans emisji	udział procentowy sektorów
		[MgCO ₂ e/rok]	[%]
1.	Budynki użyteczności publicznej	218,949	5,37
2.	Oświetlenie uliczne	173,065	4,24
3.	Mieszkalnictwo	2192,326	53,72
4.	Transport indywidualny	1455,539	35,67
5.	Tabór gminny	40,840	1,00

Gmina Pozezdrze znajduje się w strefie oceny jakości powietrza PL2803 strefa warmińsko-mazurska. Przeprowadzono ocenę jakości powietrza uwzględniając wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012, poz. 1031). Ocenę przeprowadzono oddzielnie dla każdego zanieczyszczenia z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: 1. ze względu na ochronę zdrowia ludzi, dla substancji: benzen, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, ozon troposferyczny, tlenek węgla, pył PM₁₀, pył PM_{2.5} oraz kadm, nikiel, ołów, arsen i Enzo(a)piren w pyle zawieszonym PM₁₀. 2. Ze względu na ochronę roślin dla substancji: dwutlenek siarki, tlenki azotu, ozon troposferyczny

Oznaczenie klas przyjęto wg instrukcji GIOŚ i kodowania stosowanego w raportowaniu wyników do Europejskiej Agencji Środowiska:

- A - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych
- A1 – oznaczenie strefy pod kątem pyłu zawieszonego PM2.5, w przypadku osiągnięcia poziomu określonego dla fazy II tj. 20 µg/m³
- C1 – oznaczenie strefy pod kątem pyłu zawieszonego PM2.5, w przypadku braku osiągnięcia poziomu określonego dla fazy II tj. 20 µg/m³
- C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe.
- D1 – jeżeli stężenie zanieczyszczenia ozonem troposferycznym na terenie strefy nie przekracza poziomu celu długoterminowego.
- D2 – jeżeli stężenia zanieczyszczenia ozonem troposferycznym na terenie strefy przekracza poziom celu długoterminowego.

Na podstawie Oceny rocznej jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za 2015 r., opublikowanej w kwietniu 2016 r. stwierdzono:

Klasyfikacja stref ze względu na stwierdzone w 2015 r. stężenia SO₂ w powietrzu: zarówno maksymalne wartości godzinowe, jak i maksymalne wartości dobowe były znacząco niższe od poziomów dopuszczalnych określonych dla tego zanieczyszczenia. Wszystkim strefom przypisano klasę A.

Klasyfikacja stref ze względu na stwierdzone w 2015 r. stężenia NO₂ w powietrzu: wszystkim strefom przypisano klasę A. Zarówno zanotowane średnie całoroczne jak i wyniki pomiarów jednogodzinowych nie przekroczyły poziomów dopuszczalnych pod kątem ochrony zdrowia na żadnej ze stacji.

Klasyfikacja stref ze względu na stwierdzone w 2015 r. stężenia pyłu PM₁₀ w powietrzu: w żadnej ze stref nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla średniej rocznej. W strefie warmińsko-mazurskiej zanotowano przekroczenie poziomu dopuszczalnego ze względu

na liczbę dni z wartościami powyżej 35 µg/m³ . Strefę warmińsko-mazurską zakwalifikowano do klasy C.

Klasyfikacja stref ze względu na stwierdzone w 2015 r. stężenia ołowiu w powietrzu: uzyskane wyniki stężeń ołowiu były niższe od poziomu 11 dopuszczalnego, ze względu na ochronę zdrowia i oscyływały w granicach 0,006 µg/m³ do 0,008 µg/m³ na stacjach tła miejskiego i 0,003 na stacji tła regionalnego KMS Puszczą Borecką. Pozwoliło to na zakwalifikowanie badanych stref do klasy A.

Klasyfikacja stref ze względu na stwierdzone w 2015 r. stężenia niklu w powietrzu, kadmu, arsenu, benzenu i tlenku węgla pozwoliło to na zakwalifikowanie wszystkich stref do klasy A.

Klasyfikacja stref ze względu na stwierdzone w 2015 r. stężenia benzo(a)pirenu w powietrzu: w dwóch strefach – miasto Elbląg i strefie warmińsko-mazurskiej zanotowano przekroczenie poziomu docelowego.

Klasyfikacja stref ze względu na stwierdzone w 2015 roku stężenia pyłu PM_{2,5} w powietrzu: wszystkie trzy strefy w województwie zaliczono do klasy A.⁴

Wody powierzchniowe

Obszar Gminy Pozezdrze położony jest w dorzeczu rzeki Węgorapy. Dopływ Węgorapy- Spina, przepływa przez Gminę. Spina jest prawobrzeżnym dopływem II rzędu kompleksu jeziora Mamry. Źródła rzeki znajdują się w zachodniej części Puszczy Boreckiej. Spina jest rzeką typu pojeziernego – odcinki przebiegające przez jeziora stanowią 41 % całkowitej długości rzeki. Na terenie Gminy Pozezdrze Spina przepływa przez jeziora Wilkus, Pozezdrze i Stręgielek.

Obszar gminy położony jest w Krainie Wielkich Jezior Mazurskich. W granicach gminy znajdują się 24 jeziora o powierzchni przekraczającej 5 ha. Jeziorność gminy wynosi około 17 %.

Według raportu Ocena jakości jednolitych części wód powierzchniowych płynących badanych w 2014 r. przygotowanego przez WIOŚ Delegaturę w Giżycku stwierdzono:

⁴źródło: <http://www.wios.nettom.eu/monitoring-srodowiska/monitoring-powietrza/>

- na podstawie elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych stan ekologiczny jcw „Węgorapa od źródeł do wypływu z jeziora Mamry” oceniono jako dobry

Stan chemiczny określono jako dobry.

Wody Węgorapy w danej jcw spełniały wymagania dla obszarów źródeł ochrony siedlisk lub gatunków dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

Stan ekologiczny i chemiczny jcw „Węgorapa od źródeł do wypływu z jeziora Mamry” był dobry. O klasyfikacji zdecydowały elementy biologiczne – makrofity i makrobezkręgowce bentosowe oraz wskaźniki fizykochemiczne. Spełnione były także wymagania dla obszarów chronionych. W związku z tym stan jednolitej części wód określono jako dobry.

Zgodnie z oceną jakości wód jezior, przeprowadzoną w 2014 r. przez WIOŚ Delegaturę w Giżycku, stwierdzono:

JEZIORO GOŁDOPIWO Położenie jeziora dorzecze: Spina – Węgorapa – Pregoła region fizycznogeograficzny: Kraina Wielkich Jezior Mazurskich – Pojezierze Mazurskie wysokość n.p.m.: 116, 8 m

Jest objęte strefą ciszy. Do północnego brzegu zbiornika przylega granica obszaru specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000 – Ostoja Borecka. Misa jeziora posiada owalny kształt i umiarkowanie rozwiniętą linię brzegową. Dno zbiornika jest mało urozmaicone i łagodnie opada w stronę maksymalnego Głęboczka (26, 9 m), znajdującego się w części środkowej. Gołdopiwo jest największym zbiornikiem ciągu rzeki Sapiny.

Otoczenie jeziora jest różnorodne. W zlewni bezpośredniej największy udział mają lasy i tereny rekreacyjne. Grunty orne zajmują około 20% powierzchni. Jezioro nie posiada bezpośrednich punktowych zrzutów ścieków.

Jezioro jest intensywnie wykorzystywane do celów rekreacyjnych. Przy brzegach zlokalizowano siedem ośrodków wypoczynkowych i dwa pola namiotowe.

Klasyfikacja stanu ekologicznego jeziora Gołdopiwo, w oparciu o elementy biologiczne i fizykochemiczne, wskazywała na III klasę jakości wód i stan ekologiczny umiarkowany.

Stan jednolitej części wód – jezioro Gołdopiwo – określono jako zły.

JEZIORO POZEZDRZE Położenie jeziora dorzecze: Sapina - Węgorapa - Pregoła region fizycznogeograficzny: Kraina Wielkich Jezior Mazurskich - Pojezierze Mazurskie wysokość n.p.m.: 116,4 m

Jezioro Pozezdrze (Zofijówka) należy do Krainy Wielkich Jezior Mazurskich. Znajduje się na terenie gminy Pozezdrze, w powiecie węgorzewskim. Zbiornik jest objęty strefą ciszy. Jest jeziorem płytkim, polimiktycznym. Największe przegłębienie (4 m) znajduje się w części środkowej. Brzegi zbiornika są w większości otoczone wzniesieniami. Przez jezioro przepływa rzeka Sapina. Dopływ otoczeniu jeziora nie ma lasów. Nie ma miejscowości, oprócz jednego zabudowania zwanego siedliskiem „Zofiówka”. Wieś Pozezdrze położona jest około 2 km na zachód od zbiornika. Jezioro jest mało wykorzystywane rekreacyjnie, niemniej jednak znajduje się na trasie atrakcyjnego szlaku kajakowego rzeki Sapiny. Ponadto, przy wschodnim brzegu oraz południowym krańcu zbiornika, znajdują się działki przeznaczone pod zabudowę rekreacyjną. Przy brzegach nie ma ośrodków wypoczynkowych, pól namiotowych i kąpielisk. Od strony południowo zachodniej zorganizowano plażę gminną, która jest wykorzystywana jako miejsce postoju w czasie spływów kajakowych. Jezioro nie posiada punktowych zrzutów ścieków. W 2014 roku jezioro było objęte monitoringiem diagnostycznym.

Ocena jeziora Pozezdrze w oparciu o elementy biologiczne i fizykochemiczne wskazywała na III klasę jakości wód i umiarkowany stan ekologiczny.

Analiza wyników badań substancji priorytetowych oraz innych substancji zanieczyszczających w jeziorze Pozezdrze wykazała, że żaden chemiczny wskaźnik nie przekraczał ustalonej dla niego wartości granicznej. Badana jednolita część wód osiąga stan chemiczny dobry.

Stan jednolitej części wód – jezioro Pozezdrze – określono jako zły.⁵

Gleby

W Gminie Pozezdrze odsetek gruntów ornych na glebach słabych V i VI klasy wynosi 27,9 %.

⁵Źródło: WIOŚ Olsztyn

W strukturze gleb w Gminie Pozezdrze największy udział mają gleby brunatne właściwe, znaczne powierzchnie zajmują także gleby brunatne kwaśne, które występują w rejonie miejscowości: kolonia Pozezdrze, Przerwanki, Krzywińskie i Jakunówko.

Wśród kompleksów glebowo-rolniczych największe powierzchnie zajmują gleby związane

kompleksu pszennego dobrego i nieco lżejsze – kompleksu pszenno żytniego. Występują one głównie w części północnej gminy, na wysoczyźnie i na wschód od wsi Harsz. Są to gleby najbardziej urodzajne, zaliczane do klas bonitacyjnych III i IVa, cechujące się dobrze wykształconym poziomem orno-próchnicznym i dobrymi stosunkami wodnymi. W ich podłożu najczęściej występuje glina lekka lub piaski gliniaste. Z kolei we wschodniej części gminy dominują gleby kompleksu pszennego wadliwego. Większe ich powierzchnie występują także w części północnej gminy oraz na wschód od miejscowości Pieczarki. Gleby te cechuje często występujący niedobór wilgoci i płycej położony poziom orno-próchniczny. Wskład tego kompleksu wchodzi gleby III i IV klasy bonitacyjnej. Pod względem przydatności rolniczej gleby te nadają się do uprawy pszenicy, jednak w lata suche można się spodziewać na nich mniejszych plonów.

Hałas

Podstawowymi źródłami hałasu są:

- ✚ hałas komunikacyjny – pochodzący ze środków transportu drogowego, kolejowego, lotniczego,
- ✚ hałas przemysłowy - powodowany przez urządzenia i maszyny w obiektach przemysłowych i usługowych,
- ✚ hałas komunalny - występujący w obiektach mieszkalnych, szczególnie wielorodzinnych, i obiektach użyteczności publicznej.

Dopuszczalne poziomy hałasu reguluje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2014 nr 0 poz. 112).

Na terenie Gminy Pozezdrze występują wszystkie wymienione wyżej rodzaje hałasu, jednak największy udział ma hałas komunikacyjny pochodzący ze środków transportu drogowego.

Lasy

Grunty leśne na terenie Gminy Pozezdrze zajmują obszar o powierzchni 5095 ha¹⁴ z czego 4963,79 ha stanowią lasy. Struktura własności przedstawia się następująco:

- lasy państwowe – 4625,29 ha (93,18 %),
- lasy prywatne – 322,00 ha (6,49 %),
- lasy gminne – 16,50 ha (0,33 %).

Wskaźniklesistości gminy wynosi 28,1 % i jest niewiele niższy niż wskaźniklesistości kraju, który wynosi 29,4 %. Lasy leżące w granicach Gminy Pozezdrze administrowane są przez Nadleśnictwo Borki.

Większość lasów na obszarze gminy skupionych jest w dwóch średniej wielkości kompleksach Pozezdrze i Jakunówko, znajdujących się w środkowo-zachodniej i wschodniej części omawianego obszaru. Północna część gminy jest prawie bezleśna, natomiast na południu i zachodzie charakteryzowanej jednostki występują liczne drobne kompleksy, nie przekraczające 200 ha powierzchni ciągłej. W części wschodniej na terenie gminy znajduje się niewielki obszar Puszczy Boreckiej. W strukturze lasów dominują siedliska borowe, a zwłaszcza bór mieszany świeży. Zajmuje on w przybliżeniu 69 % powierzchni leśnej. Bór świeży, mniej żyzny, zajmuje 14 % gruntów leśnych i występuje przede wszystkim na terenie uroczyska Jakunówko. Typy lasowe, w tym olesy i jesiony – porastają niemal 27% powierzchni lasów gminy. Najżyźniejszy z nich – las świeży występuje najliczniej w najbardziej na północ wysuniętym kompleksie leśnym gminy noszącym nazwę Uroczysko Karłowo, natomiast mniej żyzny las mieszany w południowo-wschodniej części uroczyska Jakunówko oraz między jeziorami Harsz i Dargin.

4.3. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o Ochronie przyrody

✚ Zanieczyszczenia powietrza spowodowane działalnością człowieka.

Zwiększone stężenie SO₂ i pyłu obserwuje się w sezonie grzewczym, jest to związane ze spalaniem paliw, głównie węgla w celach grzewczych. Spalanie odpadów w piecach, kotłowniach lub w instalacjach nie przystosowanych do termicznego unieszkodliwiania odpadów prowadzi do emisji pyłów zawierających metale ciężkie, węglowodory, dioksyny oraz substancji gazowych jak chlorowodór, chlor, tlenki azotu, dwutlenek siarki, związki organiczne.

Rolnictwo przyczynia się także do emisji CO₂ oraz innych gazów cieplarnianych, które są przyczyną zmian klimatycznych.

W związku z tym, że na terenie gminy Pozezdrze nie ma zakładów przemysłu chemicznego produkujących nawozy azotowe czy rafinerii, tak więc głównym źródłem dwutlenku azotu jest komunikacja samochodowa i energetyka.

Substancje przedostające się do środowiska, w wyniku ruchu drogowego to NO_x, SO₂, organiczne substancje lotne, metale ciężkie, drobne cząsteczki kurzu.

Spalanie różnych odmian tworzyw sztucznych w piecach domowych jest to zjawisko coraz częściej spotykane w wielu gospodarstwach domowych na terenie Gminy.

✚ Problemy rozwoju infrastruktury technicznej, w tym:

- niewystarczające wyposażenie obszaru gminy w infrastrukturę komunalną (sieci kanalizacyjne, sieci wodociągowe),
- brak zorganizowanego systemu gromadzenia i unieszkodliwiania odpadów stałych, w tym odpadów niebezpiecznych,
- niedostatecznie rozwinięty system odprowadzania i oczyszczania wód deszczowych, szczególnie na obszarach o funkcji produkcyjnej i usługowej,

- brak rezerwy terenu pod realizację sieci uzbrojenia dla obecnych i nowych struktur przestrzennych,
- słaba dostępność komunikacyjna wybranych obszarów gminy, w tym terenów rekreacyjnych, wynikająca z niezadowalającego stanu technicznego dróg oraz niewystarczająco rozwiniętego systemu komunikacji zbiorowej.

5. Potencjalne skutki rezygnacji z realizacji proponowanych działań

Brak realizacji zadań służących zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego zasilania odbiorców spowodować może przerwy w dostawie energii. Mogą one stanowić przyczynę wstrzymania działania szeregu instalacji chroniących środowisko naturalne (np. oczyszczalni ścieków, pompowni ścieków i wody, urządzeń oczyszczających powietrze itp.).

Brak ciągłości dostaw energii, może stanowić poważny problem społeczny i ekologiczny, dlatego działania służące modernizacji systemów i ich rozwojowi są niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania miasta.

W wypadku systemu dystrybucji ciepła zaniechanie jego modernizacji będzie skutkowało wyższą awaryjnością i koniecznością produkowania nieuzasadnionych porcji energii, któremu towarzyszyć będzie niepotrzebne oddziaływanie środowiskowe.

Zaniechanie sukcesywnej i zgodnej z warunkami technicznymi termomodernizacji istniejących budynków mieszkalnych i użytkowych oraz zahamowanie rozwoju niskoenergetycznego budownictwa w przypadku nowych inwestycji budowlanych, skutkować będzie wzrostem zużycia energii oraz zwiększeniem kosztów ogrzewania, które stanowią kluczową pozycję w budżecie każdego gospodarstwa domowego. Spowoduje to, w dalszej konsekwencji, pogorszenie stanu jakości powietrza (niska emisja) oraz obniżenie komfortu życiamieszkańców i wzrost ogólnego niezadowolenia.

W przypadku braku realizacji wytyczonych celów potencjalne zmiany stanu środowiskabędą przede wszystkim związane z utrzymaniem obecnego lub pogorszeniem stanu powietrza

atmosferycznego na terenie Gminy.

6. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Nazwa działania	Powietrze	Klimat	Wody	Zwierzęta, rośliny	Powierzchnia ziemi	Zasoby naturalne	Ludzie	Dobra materialne	Zabytki	Krajobraz	Różnorodność biologiczna	Obszary Natura 2000
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej: budynek Urzędu Gminy	+p	+p	+p	0/+p	+p	+p	+b	0p	0p	0p	0/+p	+p
Termomodernizacja budynków szkół	+p	+p	+p	0/+p	+p	+p	+b	0p	0p	0p	0/+p	+p
Docieplenie budynków	+p	+p	+p	0/+p	+p	+p	+b	0p	0p	0p	0/+p	+p

Prognoza oddziaływania na środowisko PGN Gminy Pozezdrze 2017-2021

OSP we wsiach gminy													
Wymiana oświetlenia na energooszczędne	+p	+p	0p	0p	0p	0p	+b	0p	0p	0p	0p	0p	0p
Modernizacja i budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy	+b	0p	0p	+p	0b	0p	+b	0p	0p	+p	+b	0p	0p
Wdrażanie systemu zielonych zamówień publicznych	+p	+p	+p	0p	0p	+p	+p	0p	0p	+p	+p	0p	0p
Działania edukacyjne z zakresu efektywności energetycznej	+p	+p	0p	0p	0p	+p	+b	0p	0p	0p	0p	0p	0p
Wykonanie audytów energetycznych dla budynków gminnych przewidziany	+p	+p	0p	0p	0p	+p	+p	0p	0p	0p	0p	0p	0p

ch do remontu i modernizacji												
Wykorzystanie ogniw fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej	+b	+p	0p	0/-p	0/-p	0/+p	+p	0p	0p	+p	0p	0p
Termomodernizacja budynków wspólnot mieszkaniowych oraz spółdzielni	+p	+p	0p	0p	0p	0p	+b	0p	0p	+p	0p	+p
Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii poprzez zastosowanie pomp ciepła, ogniw fotowoltaicznych i kotłowni na zrzębki w budynkach socjalnych.	+b	+p	0p	0/-p	0/-p	0/+p	+b	0p	0p	+p	0p	0p

Ograniczenie emisji z budynków mieszkalnych poprzez wymianę indywidualnych systemów grzewczych na niskoemisyjne kotły	+b	+p	0p	0/-p	0/-p	0/+p	+b	0p	0p	0p	0p	0p
Zmniejszenie zużycia energii finalnej w budynkach użyteczności publicznej poprzez wymianę tradycyjnych żarówek na energooszczędne wraz z prowadzeniem monitoringu zużycia energii.	0p	+p	0p	0p	0p	0/+p	+b	0p	0p	0p	0p	0p
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do środowiska	+p	+p	+p	0/+p	+b	+p	+b	0p	0p	0p	0/+b	+p

poprzez modernizację instalacji ciepłej wody w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych												
Wymiana sprzętu RTV, AGD i IT na energooszczędny;	0p	+p	0p	0p	0b	0/+p	+p	0p	0p	0p	0p	0p
Rozbudowa sieci gazowej	+b	+p	0p	0p	0/+p	+p	+b	0p	0p	0p	0p	0p
Promowanie selektywnej zbiórki odpadów	+p	+p	0/+p	0p	0/+b	+p	+p	0p	0p	0/+p	0p	+p
Modernizacja odcinków drogowych	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Modernizacja i budowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

Monitoring zużycia energii i wody w budynkach użyteczności publicznej	0p	+p	+p	0p	0p	0p	+b	0p	0p	0p	0p	0p
Montaż instalacji OZE przez mieszkańców	+b	+p	0p	0p	0p	+p	+b	0p	0p	0p	0p	0p
Wymiana kotłów w budynkach jednorodzinnych	+b	+p	0p	0p	0/+p	+p	+b	0p	0p	0p	0p	0p
Termomodernizacja domów jednorodzinnych	+p	+p	0p	0p	0p	0p	+b	0p	+p	0/+p	0p	+p
Budowa instalacji OZE: biogazownie	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

Legenda:

+ oddziaływanie określone jako pozytywne

- oddziaływanie określone jako negatywne

0 - oddziaływanie obojętne (brak oddziaływania)

*- osobna procedura OOS

p- wpływ pośredni

b- wpływ bezpośredni

Ogólna ocena oddziaływania poszczególnych celów i kierunków działań wytypowanych w PGN wskazuje na zdecydowanie korzystny ich wpływ na stan środowiska we wszystkich analizowanych jego elementach.

Przyjęte w PGN cele strategiczne będą realizowane za pomocą działań inwestycyjnych oraz nieinwestycyjnych. Niektóre z zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ww. dokumencie wymagać będą przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. Dlatego też przyjęto, że na tym etapie prognozy oddziaływania na środowisko, wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych.

W Prognozie nie podjętosię oceny działań, które zgodnie z przepisami prawa wymagają przeprowadzenia osobnej procedury oddziaływania na środowisko (zaznaczone *).

Zadania inwestycyjne związane ze zmianą sposobu zasilania w ciepło, modernizację energetyczną budynków w zakresie przebudowy przestarzałych indywidualnych ogrzewań węglowych oraz poprawę sprawności wytwarzania energii w systemach ciepłowniczych, doprowadzą w konsekwencji do zdecydowanego zmniejszenia obciążenia środowiska poprzez redukcję wielkości zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery.

Realizacja w/w zadań będzie w sposób wtórny i długotrwały oddziaływać pozytywnie na atmosferę i klimat lokalny. Skala przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach PGN jest zbyt mała, by w znaczący sposób wpłynąć na klimat globalny.

Brak szczegółowych lokalizacji planowanych inwestycji uniemożliwiają określenie wpływu tych inwestycji na zbiorowiska roślinne i zwierzęta na terenie Gminy.

Modernizacja sieci, zarówno kanalizacyjnej jak i wodociągowej nie spowoduje znacznych zmian w środowisku, ze względu na konserwatorski charakter działań. Nowobudowane sieci przebiegać będą głównie wzdłuż wytyczonych szlaków komunikacyjnych, co pozwoli na maksymalne ograniczenie oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w szczególności na powierzchnię ziemi oraz wodę.

Budowa sieci ciepłowniczych, elektroenergetycznych i gazowych powinna uwzględniać istniejące uwarunkowania środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu. Po realizacji inwestycji teren powinien zostać przywrócony do poprzedniego stanu, poprzez odtworzenie jego wartości użytkowych i przyrodniczych.

Rozbudowa sieci gazowej i podłączanie nowych odbiorców do sieci skutkuje ograniczeniem lokalnej emisji dzięki wymianie źródeł ciepła na bardziej sprawne. Kotły gazowe posiadają wyższą sprawność od kotłów na paliwa stałe czy ciekłe, jak również posiadają niższą emisję przypadającą na jednostkę wytworzonej energii.

Uwzględniając powyższe, realizacja celów przedstawionych w ww. dokumencie ma na względzie zwłaszcza preferencję unikania niekorzystnych wpływów na wszelkie tereny chronione, zwłaszcza w zakresie rozwoju infrastruktury liniowych.

Najmniejszy wpływ na środowisko mają instalacje wykorzystujące energię słoneczną, przy czym w przypadku inwestycji związanych z rozwojem fotowoltaiki wystąpić może oddziaływanie pośrednie (wtórne) na powierzchnię ziemi oraz zdrowie ludzi związane z problemem utylizacji po zamortyzowaniu instalacji (po co najmniej 25 latach) elementów baterii fotowoltaicznych (ogniw), a szczególnie akumulatorów – w procesie jej likwidacji, szczególnie w wypadku niewłaściwego ich składowania. Zużyte elementy instalacji fotowoltaicznych, jeśli nie są odpowiednio zagospodarowane, mogą powodować zanieczyszczenie środowiska metalami ciężkimi, takimi jak kadm czy ołów.

Istotną korzyścią rozwoju odnawialnych źródeł energii jest też dywersyfikacja źródeł energii, co podnosi bezpieczeństwo energetyczne, a także powstawanie nowych miejsc pracy i obniżenie kosztów wytwarzania energii w gospodarstwach domowych. Zakłada się, że nastąpi ograniczenie emisji powierzchniowej (niskiej emisji) poprzez likwidację pieców i niskosprawnych kotłowni opalanych paliwem stałym oraz ograniczenie emisji CO₂ ze źródeł punktowych poprzez modernizację układów technologicznych w źródłach zawodowych.

Szczególnie pozytywne oddziaływania o charakterze długoterminowym i trwałym, przypisuje się działaniom racjonalizującym użytkowanie energii i ciepła. Ich realizacja przynosi w konse-

kwencji korzystny wpływ na poprawę stanu jakości każdego elementu środowiska, tj.: powietrza (termomodernizacja, likwidacja niskiej emisji), gleby, wody i powierzchni terenu (zminimalizowanie zanieczyszczenia powodowanego funkcjonowaniem obiektów energetycznych, w szczególności: produkcja odpadów energetycznych, ścieków, emisja zanieczyszczeń do powietrza).

Termomodernizacje mają być prowadzone w związku z remontami wytypowanych przez samorząd budynków. Ich uciążliwość również będzie ograniczona czasowo i przestrzennie. Ze względu na możliwość gniazdowania przy budynkach gatunków ptaków chronionych, zaleca się przeprowadzić inwentaryzację budynków pod tym kątem oraz rozpocząć prace remontowe przed rozpoczęciem gniazdowania lub po jej zakończeniu. Jeśli działania rozłożone będą w czasie i przestrzeni działań powodujących chwilowe uciążliwości spowoduje to, iż ewentualne uciążliwości związane ze wzrostem emisji zanieczyszczeń do powietrza i wzrostem emisji hałasu będą lokalne i krótkotrwałe.

Realizacja celów strategicznych i kierunków działań ujętych w PGN, ukierunkowana jest na zrównoważony, niskoemisyjny rozwój gospodarczy Gminy- realizację tzw. Planu Niskoemisyjnej Gminy 2020. Szczególne znaczenie dla zdrowia ludzi ma redukcja emisji zanieczyszczeń. Można założyć, że każda poprawa stanu środowiska uzyskana w wyniku realizacji działań opisanych w PGN, będzie pozytywnie oddziaływała na zdrowie ludzi i jakość ich życia (rozumianego jako proces biologiczny). Oddziaływanie to będzie miało zwykle charakter pośredni, a jego skutki dla zdrowia uwidocznia się przeważnie w dalszej perspektywie czasu.

Zapobieganie, ograniczenie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko

Plan gospodarki niskoemisyjnej ustalając działania, które mają przynieść rozwój gospodarczy i poprawę warunków życia ludzi na terenie Gminy, określa je w sposób ogólny - poprzez ustalenie celów i kierunków działań. Stąd też – kierując się zasadą przezorności – prognoza oddziaływania na środowisko powinna przewidywać szerokie spektrum potencjalnych konfliktów środowiskowych, mogących podczas realizacji powodować nieprzewidziane skutki dla

środowiska.

W przypadku realizacji analizowanego dokumentu negatywne oddziaływania na środowisko pojawiają się głównie na etapie realizacji inwestycji, w sposób krótkotrwały.

Do środków zapobiegających i/lub minimalizujących niekorzystne oddziaływania na środowisko należy przede wszystkim zaliczyć następujące działania natury ogólnej:

- +bezwzględne przestrzeganie obowiązujących nakazów i ograniczeń prawnych;
- +zagwarantowanie wysokiego poziomu przebiegu procedur oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych przedsięwzięć wynikających z PGN (w tym rzetelnie sporządzone raporty oddziaływania na środowisko);
- +nadzór poprawności merytorycznej realizacji zapisów ujętych w analizowanym dokumencie oraz stały monitoring stanu środowiska; zapewnienie zgodności decyzji administracyjnych z obowiązującym prawem miejscowym i krajowym; rzetelna egzekucja zapisów określonych w decyzjach administracyjnych i innych przepisach prawnych; właściwe (zgodne z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego) wykorzystanie zasobów przestrzeni;
- +podnoszenie świadomości ekologicznej lokalnego społeczeństwa;
- +wzmocnienie funkcji kontrolnej służb ochrony środowiska; zapewnienie mieszkańcom oraz zainteresowanym podmiotom łatwego dostępu do informacji o stanie środowiska i jego ochronie.
- +prowadzenie nowych inwestycji w sposób zapobiegający przecinaniu i defragmentacji struktur przyrodniczych, minimalizując lub zapobiegając sytuacjom konfliktowym na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych oraz unikanie lokalizacji tych inwestycji z narażeniem obszarów/obiektów zabytkowych i zasobów naturalnych, przeprowadzenie wymaganej oceny oddziaływania na środowisko danej inwestycji wraz z inwentaryzacją siedlisk przyrodniczych i

gatunków występujących na obszarze objętym zadaniem,

- +uwzględnienie na etapie opracowywania studiów wykonalności wszystkich zagadnień związanych z ochroną środowiska (zarówno elementów przyrody ożywionej, jak i nieożywionej),
- +zapewnienie stałego nadzoru wykonywanych prac budowlanych, prowadzonego przez wykwalifikowanych specjalistów, stosowanie produktów, materiałów oraz technologii o wysokim stopniu jakości i nowoczesności. dostosowanie terminów prowadzenia prac do terminów migracji, rozrodu i odchowu zwierząt stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

7. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w PGN

W „Planie gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Pozezdrze” nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych, wychodząc z założenia, że zaproponowane w nim rozwiązania muszą być zgodne z niskoemisyjną polityką unijną i krajową, w tym z ustaleniami zawartymi w Założeniach Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej (NPRGN).

Konstrukcja i zawartość analizowanego dokumentu jest zgodna z obowiązującymi przepisami prawa i normami przyjętymi dla tego typu dokumentów według wymagań NPRGN.

Żadne z działań opisanych w PGN nie zostało zakwalifikowane jako oddziaływające zdecydowanie negatywnie lub ze zdecydowaną przewagą oddziaływań negatywnych na któryś z elementów środowiska. Uwaga ta nie dotyczy jednak działań będących przedsięwzięciami, które muszą być poddane osobnej procedurze przeprowadzenia takiej oceny.

Wobec powyższego nie ma potrzeby przedstawienia rozwiązań alternatywnych ze względu na ochronę środowiska.

8. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zadania zaproponowane w PGN mają charakter lokalny, zaplanowane są wyłącznie na teren Gminy, w związku z czym brak jest odniesienia oraz wpływu na środowisko poza obszarem ujętym w Dokumencie.

9. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Obowiązek sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko „Planu Gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Olsztyna” wynika z zapisów Ustawy OOS z dnia 3 października 2008r oraz Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 27 czerwca 2001 r.

Prognoza zawiera informacje o stanie środowiska, istotnych problemach ochrony środowiska oraz możliwym oddziaływaniu na środowisko dokumentu, dla którego jest sporządzana.

Plan gospodarki niskoemisyjnej jest dokumentem strategicznym, obejmującym swoim zakresem obszar terytorialny Gminy Pozezdrze. Plan gospodarki niskoemisyjnej jest planem działań mającym na celu poprawę standardów jakości powietrza w perspektywie do 2020 r.

Celem strategicznym Planu gospodarki niskoemisyjnej na rok 2020 jest poprawa jakości powietrza Gminy Pozezdrze poprzez ograniczenie emisji dwutlenku węgla o 10%.

Analiza działań inwestycyjnych, jak i nie inwestycyjnych przewidzianych w ramach PGN wykazała, że ich realizacja nie będzie negatywnie oddziaływać na środowisko.